

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **P. G.**, zastoupeného Mgr. Bc. Lukášem Bělským, advokátem se sídlem Domažlická 1256/1, Praha 3, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2016, č. j. KUOK 17210/2016, ve věci přestupku, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 28. 7. 2017, č. j. 72 A 7/2016 – 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Dne 29. 6. 2015 v 17.03 hod v obci Lutín na ulici Olomoucká u domu č. p. 121, ve směru jízdy k obci Hněvotín řidič motorového vozidla VW Transporter, RZ X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou pro jízdu v obci na 50 km/h. Toto vozidlo řídil

žalobce rychlostí 65 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ± 3 km/h, byla nejnižší skutečná naměřena rychlost jízdy 62 km/h, tedy rychlost o 12 km/h vyšší, než jaká byla v měřeném úseku maximálně dovolena.

[2] Dne 12. 11. 2015 Magistrát města Olomouce uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Za tento přestupek mu byla uložena pokuta ve výši 1.600 Kč a paušální náhrada nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

[3] Žalovaný v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí magistrátu potvrdil.

II. Řízení před krajským soudem

[4] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci.

[5] Krajský soud považoval námitku podjatosti vznesenou ve správním řízení krátce před nařízením soudního jednání za obstrukční. Byla podána e-mailem bez zaručeného podpisu a dle § 37 odst. 4 správního řádu k ní nebylo nutné přihlížet. Za situace, kdy se žalobce z nařízeného jednání neomluvil, nebyl důvod jednání odročit. Právě tam se mohl žalobce seznámit s podklady rozhodnutí.

[6] Jednáním žalobce byl naplněn materiální znak přestupku. Místo spáchání je ve výroku dostatečně konkretizováno a výslech policistů by byl nadbytečný. V řízení před správními orgány ani v řízení před krajským soudem neuvedl žalobce žádné konkrétní námitky, které by správnost provedeného měření rychlosti relevantním způsobem zpochybnily.

[7] Soud shledal veškeré námitky žalobce jako nedůvodné a žalobu zamítl.

III. Kasační stížnost

[8] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že se rozhodně nesnažil řízení prodlužovat. Jakmile se dozvěděl o podjatosti oprávněné úřední osoby, vznesl námitku, kterou zákonem předepsaným způsobem doplnil. Podle zákona lze do doby rozhodnutí o námitce provádět jen takové úkony, které nesnesou odkladu. O provedení ústního jednání se však rozhodně nejedná. Magistrát se tak dopustil nezákonného úředního postupu.

[10] Stěžovatel měl důvodné očekávání, že jednání ve věci neproběhne. Z toho důvodu se na nařízené jednání nedostavil. Předpokládal, že nejprve bude rozhodnuto o námitce podjatosti. Namísto nařízení nového jednání však magistrát zaslal stěžovateli rozhodnutí, které vydala úřední osoba, která k tomu nebyla oprávněná.

[11] Správní orgán prvního stupně ani žalovaný se do dnešního dne zákonným způsobem s námitkou podjatosti nevypořádali.

[12] Stěžovatel byl zkrácen na svých procesních právech garantovaných Listinou základních práv a svobod a Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (účastnit se ústního jednání, vyjádřit se k předmětnému obvinění, navrhovat důkazy, vyjadřovat se k provedeným důkazům a ke skutkovým okolnostem).

[13] Stěžovatel se neměl možnost účastnit ústního jednání. Za této situace mu mělo být alespoň sděleno, že ve věci bylo jednáno a že mu bude umožněno vyjádřit se k podkladům ve spisu ještě před vydáním rozhodnutí. Správní orgán však toto neučinil a stěžovatel byl opětovně zkrácen na svých právech.

[14] Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je účelem seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí možnost účastníka seznámit se s obsahem správního spisu v době bezprostředně předcházející vydání rozhodnutí. Stěžovatel nemohl seznat, zda bude mít správní orgán prvního stupně shromážděny všechny podklady po provedeném ústním jednání či později.

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že nebyla naplněna materiální stránka přestupku. Tuto nezákonnost nezhojil ani žalovaný. Z rozhodnutí vůbec nevyplývá, kolik se v daném místě a v danou dobu nacházelo dalších účastníků silničního provozu, kteří mohli být ohroženi či omezeni tvrzeným jednáním stěžovatele.

[16] Z pořízené fotodokumentace z místa tvrzeného přestupkového jednání nelze dovodit, kdy a kde k tomuto jednání došlo. Ve spisu není jediný objektivně přezkoumatelný důkaz, že by došlo k překročení rychlosti na místě, které uvedl správní orgán prvního stupně a žalovaný. Toto není patrné ani z výroku prvostupňového správního rozhodnutí.

[17] Rychloměr nebyl v souladu s návodem k jeho použití řádně kalibrován po výměně pneumatik. Policisté měli ve svém služebním vozidle potraviny a sladkosti, které mají vliv na řádnou funkčnost rychloměru. Při převodu dat z rychloměru RAMER do analogové podoby nebyla vyhotovena doložka autorizované konverze.

[18] Prvostupňový správní orgán se zákonným způsobem nevypořádal se zaviněním.

[19] Podle stěžovatele nebylo nadbytečné provádět jím navržené důkazy. Je nezbytné vyslechnout řidiče vozidla, jenž vozidlo řídil v době tvrzeného přestupkového jednání, nikoliv však již v době zastavení vozidla hlídkou Policie a stejně tak je nezbytné vyslechnout zasahující policisty. Jen tak mohou být odstraněny pochybnosti o správné obsluze rychloměru. Dále stěžovatel navrhoval vypracování znaleckého posudku.

[20] Žalovaný se ve stanovené lhůtě ke kasační stížnosti nevyjádřil.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[21] Kasační stížnost je přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal rozhodnutí krajského soudu v mezích uplatněných důvodů a vad, ke kterým je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[22] Kasační stížnost není důvodná.

[23] Den před nařízeným jednáním stěžovatel doručil správnímu orgánu e-mailem námitku, jejíž podstatou bylo tvrzení, že úředníci mají zájem na potrestání obviněných z přestupku a příjem z pokut je příjmem rozpočtu obce. Na výzvu magistrátu ke konkretizaci tvrzení (o jaké konkrétní osoby se jedná a jaký je vztah, ze kterého lze nepodjatost dovodit) následně námitku doplnil v podstatě totožnými argumenty.

[24] V prvostupňovém správním rozhodnutí magistrát shledal námitku nekonkrétní a bez jednoznačně stanoveného důvodu podjatosti, neboť je formulována obecně a směřuje na všechny zaměstnance úřadu. Správní orgán konstatoval, že obsah námitky je *de facto* formulářový a šablonovitě odpovídá námitkám, jež se opakovaně objevují i v jiných správních řízeních vedených u téhož úřadu, přičemž uvedl konkrétní spisové značky těchto řízení. Více se námitkou pro její vágnost nezabýval.

[25] Stěžovatel namítá, že úkon spočívající v provedení ústního jednání, přestože vznesl námitku podjatosti, o níž v době jednání nebylo rozhodnuto, byl neoprávněný.

[26] V obecné rovině jsou osoby, u nichž lze pochybovat o jejich nepodjatosti vyloučeny ze všech úkonů, které by mohly výsledek řízení ovlivnit.

[27] Podle § 14 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, platí, že: *„Účastník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (dále jen „představený“).“*

[28] Jak vyplývá z věty druhé výše citovaného ustanovení, správní orgán k námitce nepřihlédne za situace, kdy účastník nevznesl námitku podjatosti bezodkladně poté, co se o ní dozvěděl. V nyní projednávané věci stěžovatel namítal tzv. systémovou podjatost správního orgánu příslušného k projednání jeho věci den před nařízeným jednáním, tj. 22. 9. 2015. O jeho příslušnosti se však dle obsahu správního spisu prokazatelně dozvěděl již z příkazu, proti němuž podal odpor dne 26. 8. 2015.

[29] Je tedy zjevné, že stěžovatel neuplatnil námitku podjatosti bezodkladně, ale bezmála měsíc poté, kdy se o možné podjatosti dozvěděl. Podle kasačního soudu tak správní orgán nemusel k námitce podjatosti v souladu s větou druhou § 14 odst. 2 správního řádu přihlížet.

[30] Námitka podjatosti vznesená před jednáním nemohla založit ani důvodné očekávání stěžovatele, že jednání bude odročeno. Pakliže by správní orgán jednání odročil, spravil

by o tom účastníka řízení. Neexistuje zákonné ustanovení, jež by tuto domněnku založilo, a neznalost zákona stěžovatele neomlouvá.

[31] Stěžovatel argumentuje tím, že mu byla odepřena možnost seznámit se s podklady. V předvolání k ústnímu jednání ze dne 1. 10. 2015 však magistrát stěžovatele poučil, že bude mít možnost u ústního jednání uplatnit svá procesní práva, mimo jiné také právo vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí. Rovněž byl poučen o následcích nedostavení se na řádně nařízené jednání bez dostatečné omluvy. Takové poučení bylo podle kasačního soudu dostatečné pro zachování práva účastníka řízení podle § 36 odst. 3 správního řádu. Stěžovatel dostal příležitost se s podklady pro vydání rozhodnutí při ústním jednání seznámit. Skutečnost, že této možnosti nevyužil, nemůže na uvedeném závěru nic změnit. Svou neúčastí na jednání, kterou řádně neomluvil, se sám stěžovatel vzdal práva na seznámení se s podklady a vyjádření k nim (srov. např. rozsudky ze dne 22. 7. 2010, č. j. 5 As 17/2010 – 111, nebo ze dne 12. 5. 2011, č. j. 9 As 76/2010 – 76).

[32] Správní orgán rozhodně nebyl povinen ho o možnosti seznámení se s podklady opětovně poučit, jak se stěžovatel domnívá. Podklady pro rozhodnutí obsažené ve správním spisu byly v okamžiku ústního jednání úplné a po nařízeném jednání již nebyly dále doplňovány. Za této situace již nebylo povinností magistrátu, aby stěžovatele znovu samostatně vyzval k vyjádření k podkladům pro rozhodnutí a seznámení se s nimi (srov. např. rozsudky ze dne 11. 3. 2010, č. j. 5 As 24/2009 – 65, č. 2063/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 16. 5. 2012, č. j. 3 As 12/2012 – 21).

[33] Podle stěžovatele není z výroku správního rozhodnutí zřejmé, kde přesně mělo k přestupku dojít. Ve spisu podle něj není jediný objektivně přezkoumatelný důkaz, že by došlo k překročení rychlosti na místě, které uvedl správní orgán prvního stupně a žalovaný.

[34] V usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, č. 1546/2008 Sb. NSS, tento soud vyslovil: *„Vymezení předmětu řízení ve výroku rozhodnutí o správním deliktu proto vždy musí spočívat ve specifikaci deliktu tak, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jednáním jiným. (...) V rozhodnutí trestního charakteru (...) je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen - to lze zaručit jen konkretizací údajů obsahující popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným.“* Požadavek výslovného popisu skutku, za který je ukládán správní trest, ve výroku rozhodnutí se tedy týká pouze takových skutkových okolností, které jsou určující pro nezaměnitelnost skutku, netýká se tedy všech okolností relevantních pro rozhodnutí o vině a trestu.

[35] Kasační soud k tomu konstatuje, že magistrát, jakožto prvostupňový správní orgán, ve výroku uvedl všechna rozhodná ustanovení a specifikoval dokonce konkrétní místo na ulice, kde k přestupku došlo, tj. „obec Lutín na ulici Olomoucká, u domu č. 121 ve směru jízdy Hněvotín“. Povinnost specifikace místa spáchání přestupku není bezbřehá. Ostatně stěžovatel tuto námitku formuloval toliko v obecné rovině a kasačnímu soudu není známo, jakou konkrétní specifikaci místa spáchání přestupku postrádá.

[36] Stěžovatel sice namítá, že z fotografických snímků vozidla není patrné místo spáchání přestupku, podle magistrátu však o účelovosti této námitky svědčí i fakt, že odvolání stěžovatel sepsal bez nahlížení do spisu. Předmětné snímky tedy nikdy neviděl. K tomu kasační soud konstatuje, že fotografie z místa přestupku jsou vždy zaměřeny primárně na vozidlo tak, aby byla čitelná registrační značka a zřetelná tovární značka automobilu. Na snímcích založených ve spise k záznamu o přestupku jsou rovněž zřetelné GPS souřadnice místa spáchání přestupku. Ani podle kasačního soudu není o místě spáchání přestupku pochyb.

[37] Stěžovatel se výslechu dovolával z důvodu, že podle něj vyvrátí pochybnosti o správné obsluze rychloměru. Pro radarové měřící zařízení Ramer 10 C však platí, že: „[p]*okud by nebyl dodržen návod k obsluze, tak by neproběhly správně interní testy a verifikace měření a snímek by byl anulován, tedy vůbec by nedošlo k jeho zobrazení na displeji měřícího zařízení, ani k jeho uložení. Pokud je vytvořen radarem záznam, tak měřící jednotka vyhodnotila proces měření jako správný*“ (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 309/2015 - 51, a ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 As 53/2017 - 42).

[38] Za této situace byl i podle kasačního soudu výslech policistů směřující ke zjištění způsobu měření a nepořádku v policejním voze nadbytečný. Podstatou stěžovatelovy námitky je především skutečnost, že se podle něj nemohl seznámit s podklady rozhodnutí. Pokud by se s podklady seznámil, pak by věděl, že namítaný kalibrační list ze dne 27. 4. 2015 do spisu byl založen (přičemž přestupek byl spáchán dne 29. 6. 2015).

[39] Rychlost vozidla stěžovatele byla rychloměrem spolehlivě změřena, a proto rovněž nebyl důvod ustanovit znalce k posouzení rychlosti vozidla s ohledem na brzdnou dráhu.

[40] Není běžné, že by převod dat z rychloměru do analogové podoby obsahoval doložku autorizované konverze, a ani tato námitka tak není důvodná.

[41] Stěžovatelovo tvrzení, že se za jízdy vyměnil se spolujezdcem, žalovaný považoval za účelové. Rovněž kasační soud zdůrazňuje, že po zastavení vozidla bylo provedeno ztotožnění řidiče policistou. V oznámení o přestupku, jež stěžovatel stvrdil svým podpisem, je uvedeno, že byl obviněný seznámen s obsahem svého protiprávního jednání. Takovou skutečnost (tedy záměnu se spolujezdcem) mohl stěžovatel namítat hned při zastavení a s ohledem na to se i kasačnímu soudu jeví tato námitka jako účelová.

[42] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce, že v případě stěžovatele nebyla naplněna materiální stránky přestupku. Podle kasačního soudu nevyvstaly v průběhu správního, jakož i soudního řízení žádné významné okolnosti, které by vylučovaly naplnění materiálního znaku přestupku. Žalovaný ve svém rozhodnutí naopak zdůraznil, že se v místě spáchání přestupku obvykle nachází celá řada chodců a společenská nebezpečnost v případě takového překročení rychlosti je skutečně vysoká. Rovněž tato námitka stěžovatele je tak nedůvodná.

V. Závěr a náklady řízení

[43] S ohledem na nedůvodnost všech stěžovatelových námitek Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl

[44] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v tomto řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady běžné administrativní činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. června 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu